

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

7/7724 GK 78

Sayı : E-56020453-610-18-1542/2278
Konu : Yazılı soru önergesi

30/07/2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 08/01/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1354937 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/7724 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-18-1541/2277
Konu : Yazılı soru önergesi

3.9/9.7/2024

Sayın Beritan GÜNEŞ ALTIN
Mardin Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/7724 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklulara karşı kötü muamele vakalarının yaşanmaması ve bu tür şikâyet sebeplerinin ortadan kaldırılması için mevzuatımızda köklü değişiklikler yapılmıştır.

Bu çerçevede, ceza infaz kurumları; yargı denetimi kapsamında 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu ile oluşturulan infaz hâkimleri; idari denetim kapsamında Adalet Bakanlığı müfettişleri ile Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü hâkim ve kontrolörleri; sivil toplum kuruluşlarının denetimi kapsamında 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu hükümleri gereğince oluşturulan izleme kurulları; idari özerkliğe sahip kurumların denetimi kapsamında 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu uyarınca kurulan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu; parlamento denetimi kapsamında Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ya da araştırma komisyonlarının başkan ve üyeleri; uluslararası denetim kapsamında Avrupa İşkencenin Önlenmesi Sözleşmesi gereğince Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi tarafından denetlenmesinin yanı sıra, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiserliği ve Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklamalar Çalışma Grubu tarafından denetlenmektedir.

Ayrıca, Birleşmiş Milletler İşkenceye Karşı Sözleşmeye Ek İhtiyari Protokolü (OPCAT), 27/10/2011 tarihinde Ülkemiz bakımından yürürlüğe girmiştir. Bilindiği üzere, Ek Protokol çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı gözaltı merkezleri ve ceza infaz kurumlarına Ek Protokolde belirtilen denetleme organınca ziyaretler düzenlenebilecektir.

Ceza infaz kurumları, yukarıda belirtilen hem ulusal hem de uluslararası bağımsız kuruluşlar tarafından düzenli aralıklarla haberli ve habersiz olarak ziyaret edilmekte, hükümlü ve tutukluların sağlık ve yaşam koşulları, iç güvenlik, sevk ve nakil işlemleriyle ilgili aksaklık ve eksiklikler yetkili mercilere bildirilmektedir.

Hükümlü ve tutuklular veya sivil toplum örgütleri, resmî ya da özel insan hakları kuruluşları tarafından yapılan başvurular titizlikle incelenmekte, adlî ve idarî yönden yapılan soruşturmalar sonucunda kusur ve ihmali olan görevliler hakkında yasal gereğine tevessül edilmektedir.

II- A) Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklular, özgürlüğünden yoksun olmayan her vatandaş gibi tüm sağlık hizmetlerinden tıbbî gereklilik çerçevesinde

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

İlgili mevzuat hükümleri doğrultusunda faydalanmakta olup, her türlü muayene ve tedavileri Devletin teminatı altında ve ücretsizdir. Hükümlü ve tutukluların beden ve ruh sağlığının korunması ve hastalıklarının tanısı için ilk muayene ve tedavi hizmetleri ceza infaz kurumlarında verilmekte; ileri tetkik, tedavi ve rehabilitasyon gerekenler Devlet hastanelerine, daha ileri sağlık hizmeti gerekenler ise üniversite hastanelerine sevk edilmektedir.

B) Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklulara ilişkin sağlık koşullarının düzenlenmesi ve sağlık hizmetine erişimin daha da etkili ve verimli hale gelebilmesi için 30/04/2009 tarihli Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı Arasında Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokol ve 26/01/2017 tarihli Adalet, İçişleri ve Sağlık Bakanlıkları Arasında Düzenlenen Protokol hükümleri dikkate alınarak her türlü çalışma ve düzenleme yapılmaktadır.

C) Hükümlü ve tutukluların; ayakta ve yatarak tedavilerinde muayene, tetkik, tahlil, kontrol, ilaç, diş protezi ve tıbbi malzemeleri Sağlık Bakanlığı, hastane tarafından temini mümkün bulunmayan tıbbi malzemeler (ortez, protez, gözlük, işitme cihazı, şeker ölçüm çubuğu, vb.) ile ilaç bedelleri ise Adalet Bakanlığı tarafından karşılanmaktadır.

Ç) Öte yandan; hastalığı nedeniyle Adli Tıp Kurumundan rapor bekleyen ya da tek başına öz bakım becerisini yapamayan ve başkasının bakımına muhtaç olan hasta tutuklu ve hükümlülerin barındırılması, rehabilite ve tedavilerini sağlamak amacıyla Metris ve Elazığ R Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumları ile Menemen R Tipi Kapalı ve Açık Ceza İnfaz Kurumu faaliyete geçirilmiştir.

III- 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun;

A) "Hapis cezasının infazının hastalık nedeni ile ertelenmesi" kenar başlıklı 16. maddesinin ikinci fıkrasında, akıl hastalığı dışındaki hastalıklarda cezanın infazına, resmî sağlık kuruluşlarının mahkûmlara ayrılan bölümlerinde devam olunacağı, ancak bu durumda bile hapis cezasının infazının, mahkûmun hayatı için kesin bir tehlike teşkil ediyorsa iyileşinceye kadar geri bırakılacağı; üçüncü fıkrasında, belirtilen geri bırakma kararının, Adli Tıp Kurumunca düzenlenen ya da Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenip Adli Tıp Kurumunca onaylanan rapor üzerine, infazın yapıldığı yer Cumhuriyet Başsavcılığınca verileceği; altıncı fıkrasında ise maruz kaldığı ağır bir hastalık veya engellilik nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremeyen ve toplum güvenliği bakımından ağır ve somut tehlike oluşturmayacağı değerlendirilen mahkûmun cezasının infazının, üçüncü fıkrada belirlenen usule göre iyileşinceye kadar geri bırakılabileceği,

B) "Denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazı" kenar başlıklı 105/A maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendinde, maruz kaldıkları ağır bir hastalık, engellilik veya kocama nedeniyle hayatlarını yalnız idame ettiremeyen ve koşullu salıverilmesine üç yıl veya daha az süre kalan hükümlülerin, bu durumlarını, Adli Tıp Kurumundan alınan veya Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenip Adli Tıp Kurumunca onaylanan bir raporla belgelendirmeleri ve diğer şartları da taşımaları hâlinde denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle cezanın infazı usulünden yararlanabileceği,

Hükümlerinin yer aldığı malûmlarıdır.

IV- İzmir, Kayseri ve Elazığ Cumhuriyet Başsavcılıklarıyla yapılan yazışmalara verilen 15/01/2024 ve 17/01/2024 tarihli cevaplarda;

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

A) Soru önergesinde adı geçen hükümlünün barındırıldığı Elazığ T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumundan 09/12/2017 tarihinde Menemen R Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna nakledildiği, tedaviyi kabul etmemesi üzerine 16/05/2018 tarihinde Kurumuna iade edildiği, 08/06/2018 tarihinde Elazığ R Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna 24/02/2022 tarihinde ise Kayseri Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna nakledildiği,

B) Menemen R Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda odaların tek ve üç kişilik olduğu, adı geçen suç türü bakımından birlikte kalabileceği başka bir tutuklu bulunmadığından tek kişilik odada barındırıldığı, ancak Kurum odalarında acil çağrı butonlarına ek olarak portatif çağrı butonlarının da bulunduğu, destek ya da müdahaleye ihtiyaç duyanların bu butonları kullandığı, Kurumda 2 doktor, 4 sağlık memuru ve 18 hasta bakımının görev yaptığı,

C) Elazığ R Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırılmaktayken kolostomi torbasının çıkarılması için yapılan muayene ve tetkikler sonrası 26/11/2018 tarihinde hükümlünün yatışının yapıldığı, tedavisi tamamlandığında 30/11/2018 tarihinde taburcu edildiği,

Ç) 26/08/2022 tarihinde Kayseri Şehir Hastanesi Ortopedi Polikliniğinde yapılan muayene neticesinde protezden kaynaklı herhangi bir hareket kısıtlılığı olmadığı bildirildiği, protezle ilgili olarak Kuruma biyomedikal teknikerin çağrıldığı ayrıca çeşitli zamanlarda ilgili firmaya gönderilerek tamiratının yapıldığı,

D) Adı geçen talebi üzerine seyyar klozetin kendisine teslim edildiği,

E) Adı geçen şikâyetleriyle ilgili olarak Kurum revirinde muayene edildiği gibi gerektiğinde Menemen Devlet Hastanesi, İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Elazığ Fethi Sekin Şehir Hastanesi, Kayseri Şehir Hastanesi, Bünyan Devlet Hastanesi, Bünyan Ceza İnfaz Kurumları Semt Hastanesinin çeşitli poliklinikleri ile Erciyes Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Hastanesine sevk edilerek muayene, tetkik ve tedavisinin yapıldığı, reçete edilen ilaçların kendisine teslim edildiği,

F) Kurumlarda tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü,

G) Soru önergesinde belirtilen aksi yöndeki iddiaların gerçeği yansıtmadığı,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

